

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Міжкультурна комунікація
Освітня програма	ОПП «Середня освіта. Англійська мова і література, психологія» Першого бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю № 014 Середня освіта галузі знань № 01 Освіта /Педагогіка Кваліфікація: <u>бакалавр середньої освіти, вчитель англійської мови та зарубіжної літератури, психолог</u>
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / _____ годин
Вид підсумкового контролю з	залік
Мова викладання	українська
Викладач	Вовчук Н.І. , канд.. філол. наук, доц.. кафедри української та зарубіжної літератури.
CV викладача на сайті кафедри	Посилання
E-mail викладача	nataliia.vovchuk@rshu.edu.ua

Під час вивчення дисципліни «Міжкультурна комунікація» у студентів формується система знань про основні аспекти та категорії міжкультурної комунікації, про сутність вербальної комунікації та способи мовного вираження національної специфіки, про міжкультурні відмінності невербальних кодів спілкування. Формуються навички ефективного спілкування

Мета курсу: Дати студентам наукові знання про сутність міжкультурної комунікації, про вербальне та невербальне вираження національних особливостей, єдність законів природи, мов і культур.

З'ясувати поняття типів культур і міжкультурних стилів комунікації.

Завдання курсу:

- дати необхідні знання про різні народи та культури з метою встановлення комфортних умов спілкування в різних сферах та життєвих ситуаціях;
- формувати міжкультурну компетентність студентів;
- вчити студентів застосовувати комунікативні знання, уміння та навички, які дають змогу ефективно спілкуватися в усній і писемній формах;
- вчити аналізувати лінгво-психо-соціо-когнітивні стосунки учасників комунікативного акту;
- вчити використовувати різні способи мовного вираження національної специфіки;
- виховувати повагу до різноманітності та мультикультурності.

Курс спрямовано на опанування студентами таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

Загальні:

ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК08. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК12. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Фахові компетентності:

ФК01. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом фахових областей.

ФК04. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, зарубіжної літератури, психології у фаховій діяльності.

ФК06. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з англійської та державної мови, використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.

ФК08. Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності). Спадщині письменників у еконтексті розвитку літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування загальної і мовленнєвої культури учнів, їхньої моралі, міжкультурної толерантності, ціннісних орієнтацій у сучасному полікультурному суспільстві.

Програмні результати навчання:

ПРН01. Знає та аналізує концепції гуманітарних та суспільних наук та вміє користуватися методологією цих наук у різних сферах педагогічної та науково-дослідної, психодіагностичної діяльності. Здійснює пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН02. Формулює думку логічно, доступно, вміє дискутувати, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника. Обґрунтовує власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПРН03. Взаємодіє, вступає у комунікацію. Є зрозумілим, толерантно ставиться до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності..

ПРН05. Уміє оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності. Володіє теоретичними знаннями щодо систем мови, основних лінгвістичних категорій, механізмів іншомовної комунікації, а також історії, культури, сучасних проблем країни, мова яких вивчається.

ПРН10. Володіє комунікативною компетентністю з української та англійської мов (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатний удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень. Взаємодіє, вступає в комунікацію, є зрозумілим, толерантно ставиться до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

Результатами навчання має стати:

- Знання основних вербальних компонентів, за допомогою яких передається інформація в комунікації.
- Розуміння законів, правил і засобів ефективної усної та писемної комунікації.
- Визначення особливостей внутрішнього, діалогічного та монологічного мовлення.
- Розуміння основних функцій спілкування.
- Здатність визначати лінгвокомунікативні цінності української та англійської (німецької, французької) культур;
- Розуміння типів культур і міжкультурних стилей комунікації.
- Визначення різних способів мовного вираження національної специфіки.
- Знання основних функцій засобів невербаліки та міжкультурних відмінностей невербальних кодів комунікації.
- Застосування правил комунікативного етикету.
- Використання зображальних засобів мовного коду в різних умовах, сферах спілкування у відповідності з метою і змістом комунікації.
- Використання паралінгвальних засобів комунікації.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1: «Основні засади міжкультурної комунікації»

Тема 1. Міжкультурна комунікація як наука. Аспекти міжкультурної комунікації. Становлення міжкультурної комунікації як науки.

Міжкультурна комунікація в системі наук.

Тема 2. Основні категорії міжкультурної комунікації (нація, народ, етнос,

національно-етнічна свідомість, менталітет, етос, національний стереотип, національно-культурний символ, конфлікт «свого» і «чужого»).

Тема 3. Картина світу як віддзеркалення свідомості. Мовна картина світу. Концептуальна картина світу. Чинники відмінностей між мовними і концептуальними картинами світу. Ціннісна картина світу. Національні цінності. Часова і просторова картини світу.

Змістовий модуль 2. «Міжкультурні стилі комунікації»

Тема 4. Вербальне вираження національних особливостей. Сутність вербальної комунікації. Звуковий аспект мови. Лексика і фразеологія. Лексична конотація в мовних культурах. Внутрішня форма слова. Міжмовні омоніми.

Тема 5. Невербальне вираження національних особливостей. Сутність, основні види і функції невербальної комунікації. Мовчання як форма комунікації. Міжкультурні відмінності невербальних кодів комунікації. Паралінгвальні засоби комунікації. Проксеміка.

Тема 6. Типи культур і міжкультурні стилі комунікації. Типи культур за контекстною спрямованістю. Типи культур за гендерною ознакою. Типологічні особливості комунікативної поведінки. Міжкультурні стилі комунікації. Міжкультурні особливості комунікативної поведінки.

Тема 7. Мови і культури світу в єдності відмінностей. Єдність законів природи, мов і культур. Мова і ноосфера.